

ÖĞRENCİLERİN SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGISININ ÖĞRENİM YERİ TERCİHLERİNE ETKİSİ

Hülya ÇINAR¹, Nuray KESKİN²

Özet

Bu araştırmada, büro yönetimi ve yönetici asistanlığı programında öğrenimlerine devam eden öğrenciler, sosyal görünüş kaygısı bakımından il ve ilçe bazında karşılaştırılmıştır. Araştırmanın amacı, öğrencilerin sosyal görünüş açısından taşıdıkları kaygılar çerçevesinde öğrenim için il ve ilçeyi tercih etmeleri arasında bir farklılık olup olmadığını belirlemeye çalışmaktır. Araştırmanın örneklemini toplam 242 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin analizinde T-testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular literatür ışığında tartışılmış ve bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Görünüş Kaygısı, Etkili İletişim, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı.

EFFECT ON LEARNING PLACE CHOICE OF SOCIAL APPEARANCE ANXIETY OF STUDENTS

Abstract

In this study, It was compared students who continue their education in office administration and executive assistant program in terms of the social appearance anxiety. This comparison was carried out among students studying in cities and towns. The aim of the research is to try to determine there is whether a difference between that they choice cities and towns for education in the context of anxiety that they carry in terms of social appearance of students. The research sample consists of 242 students. It was used T-test for data analysis. The results reached are discussed taking into account the literature and some suggestions accordingly are made.

Key Words: Social Appearance Anxiety, Effective Communication, Office Administration and Executive Assistant.

¹ Öğr.Gör.Dr., Dumlupınar Üniversitesi, hulya.cinar@dpu.edu.tr

² Öğr.Gör., Pamukkale Üniversitesi, nurayk@pau.edu.tr

Giriş

İletişim, sağlıklı olduğu durumda bireyler için fayda sağlamaktadır. İletişimin etkili ve sağlıklı hale gelmesi için, bireyin iletişime geçtiği ya da geçmeye çalıştığı tarafı etkisi altına alması gerektiği bilinmektedir. Etkileme için, yazılı iletişim türünde, karşı tarafa yazılan yazıda kullanılan kelimeler, özenle seçilmektedir. Sözlü iletişimde, etkili ve güzel konuşma için bir takım teknikler ve eğitim ile birey karşı tarafı etkileme yoluna gitmektedir. Sözsüz iletişimde ise beden dili, etkisini göstermektedir.

Birey hangi iletişim türü olursa olsun bir başka birey ya da bireylerin karşısına çıktığında görüntüsü, konuşması, davranışları ile etkileme yoluna gidecektir. Ancak birey, başkalarının karşısına çıktığında, karşı tarafın kendi hakkındaki düşüncesi üzerinde durmakta ve böylece bir kaygı yaşamaktadır. Yaşadığı kaygı, birey ya da bireylerin karşısında kendisinin çekingen tavır sergilemesine neden olmaktadır.

Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı öğrencileri de iletişim ağırlıklı öğrenimleri ve uygulamaları ile mezuniyet sonrasında yapacakları görevlere hazırlanmaktadır. Görevleri, insanlarla iletişim içinde olmalarını gerektirmektedir. Bu nedenle özellikle Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı programında öğrenim gören öğrencilerin sosyal açıdan görünüş kaygısını yaşamaları, meslek hayatlarında kendilerinin başarısız olmalarına sebep olacaktır.

Ülkemizde bulunan üniversitelerde gerek il gerekse ilçelerde çok sayıda meslek yüksekokulunda büro yönetimi ve yönetici asistanlığı programı bulunmaktadır. Öğrencilerin, kişilik özellikleri, aileden ve buldukları toplumda yetişmekten kaynaklanan kazanımları, idealleri, üniversiteye geldikleri yerler, vücut yapısı ve dış görünüş açısından, büro yönetimi ve yönetici asistanlığı programına yerleşmede il ve ilçeyi tercih etmeleri farklılık gösterdiği düşünülmektedir. Öğrenciler, öğrenimde buldukları yerler, her ne kadar merkezi yerleştirme ile belirlense de, bu yerleri öğrenciler tercih etmektedir. Buna göre, bu çalışmada büyük yerleşim yerlerinde bulunan okulları tercih edenler, küçük yerleşim yerlerindeki okulları tercih edenlere göre sosyal görünüş kaygısında bir farklılık olup olmadığı araştırılmaktadır.

Sosyal Görünüş Kaygısı

Sosyal görünüş kaygısı, insanların, başkaları tarafından kendi fiziki yapılarının değerlendirilmesine karşı hissettikleri tepkidir. Sosyal görünüş kaygısı, kendisini sunma ve gösterme yönetimi teorilerine dayanmaktadır. İnsanların, kendi fiziki yapıları üzerine algıları vardır, fakat bazı insanlar, başkaları tarafından kendi görüntülerinin nasıl algılandıkları konusunda kaygı duyarlar. Bireyler, başkaları üzerine olumlu izlenim yapmak için harekete geçtikleri için onlar, olumlu izlenim yapmada başarısız olduklarında hayal kırıklığına uğrayabilirler (Mülazımoğlu Ballı, vd., 2014). Vücut algısının bireyin kişiliğinin gelişmesinde, kendine olan güveninin artmasında, sosyal bir insan olmasında, zihinsel, bedensel hem de psikolojik olarak sağlıklı olabilmesinde önemli etkisi bulunmaktadır (Öksüz, 2012).

Sosyal kaygı ve vücut algısı, bebeklikte gelişmeye başlayan, özellikle ergenlik döneminde önem kazanan, yaşam boyu gelişen ve değişen bireyin kendi bedeni ile ilgili öznel algılamasını içeren dinamik bir kavram olarak tanımlanmaktadır (Anbar, 2013; Babacan Gümüş ve Çam, 2011). Çeşitli durumsal ve kişisel faktörler, sosyal kaygıya katkı sağlamaktadır, fakat yapının

tanımına dayalı olarak en kritik belirleyicilerden biri, başkalarının istenen bir izlenimi oluşturma ve istenmeyen bir izlenimden kaçınma yeteneğinde bir bireyin güvenini içermektedir (Amorose ve Hollembeak, 2005). Bireyin vücut algısının gelişiminde bedenle ilgili eski ve yeni tüm duygu, tutum ve algıları kadar, başkalarının ya da başkasının bakış açısı da önem taşır. Bu algı, zaman içerisinde değişikliğe uğrayabilir, sosyokültürel değerler beden algısına yansıtılabilir ve beden algısı kişinin gerçek yapısıyla uyumlu olabileceği gibi uyumsuz da olabilir (Kundakçı, 2005). Vücut algısı yüksek olanlar, vücudunu beğenen, vücudundan memnun bireylerin kendisiyle barışık ve çevreyle barışık yaşamasını sağlamaktadır. Özerk davranabilme gücü gelişen bireyin, kendi kendini kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, mesleki ve değerleri yorumlayabilme becerisi ve aileyle ilişkilerinde bağımsız ama sıcak ilişkiler kurabilme gibi özellikleri gelişmiştir. Yani, özerk davranabilme becerisi yüksek bireylerin daha dengeli ve sağlıklı ilişkiler geliştirmesi beklenmektedir (Öksüz, 2012).

Tezcan'a göre (2009) sosyal kaygı ile benlik saygısı arasında doğrusal bir ilişki vardır. Benlik saygısının duygusal, zihinsel, toplumsal ve dolaylı olarak da bedensel öğeleri vardır. Kendini değerli hissetme, yeteneklerini ortaya koyabilme, başarıma, toplum içinde beğenilir olma, kabul görme, sevilme, kendi bedensel özelliklerini kabul ve benimseme, benlik saygısının oluşması ve gelişmesinde önde gelen etkenlerdir. Sabiston vd. (2014), sosyal görünüş kaygısını etkileyen faktörleri, (1) kişilik özellikleri (yaş, cinsiyet, kilo, kültürel durum gibi), (2) fiziksel faaliyet tipleri, (3) fiziksel faaliyet çevresinin özellikleri, (4) çevresel tetikleyiciler, (5) sosyal tetikleyiciler ve (6) fiziksel olarak kendini algılama olarak altı grupta incelemiştir.

Kendi vücutlarından hoşnut olmayanların, daha karamsar, sosyal ilişkilerde yetersiz ve güvensiz hisseden, onaylanma gereksinimi olan kişilik özellikleri gösterebilir (Öksüz, 2012). Top vd. (2010) tarafından yapılan çalışma, yüksekokul öğrencilerinden sporcu olan ve sporcu olmayanlarda sosyal görünüş kaygısı, vücut imaj memnuniyeti ve beş faktör kişilik modeli boyutları arasındaki ilişkiyi belirlenmesine yöneliktir. Çalışmanın sonucu, vücut imaj memnuniyeti ve sosyal görünüş kaygısının çeşitli kişilik boyutları –özellikle duygusal denge boyutu ile- ilişkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca, egzersiz ve spora katılım, bu ilişkiler üzerine moderating etkiye sahip olabilir.

Kelik (2012) tarafından yapılan çalışma, insanlar hakkında karar verirken veya yorum yaparken dış görünüşlerinin ne kadar etkisinde kaldığını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Eren Gümüş (2000) tarafından yapılan çalışma ise üniversite 1. Sınıf öğrencilerinin yalnızlık ve beden imgesi doyum düzeylerinin sosyal kaygı düzeyleri ile ilişkisinin olup olmadığını belirlemek amacı ile yapılmıştır. Öğrencilerin yalnızlık ve beden imgesi doyum düzeyleri ile sosyal kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur.

Yöntem

Çalışmada, konunun kuramsal çevresini belirlemeye yönelik olarak literatür taraması ile elde edilen veriler ışığında, öğrencilerin sosyal görünüş kaygılarının, öğrenim için tercih ettikleri yerleşim yerlerine göre bir farklılık gösterip göstermediğini incelemeye yönelik bir saha çalışması ile anket tekniği kullanılmıştır. Anket sorularının hazırlanmasında benzer araştırmalar ve konunun kuramsal çerçevesi etkili olmuştur. Doğan (2010) tarafından Türkçeye uyarlanmış ve yine Doğan (2011) tarafından yapılan çalışmada kullanılmış sosyal görünüş kaygısı ölçeğinden faydalanılmıştır.

Araştırmada iki grup soru bulunmaktadır. Birinci grupta yer alan sorular öğrencilerin demografik özellikleri ile ilgilidir. İkinci grupta sosyal görünüş kaygısı ile ilgili toplam 16 soru yer almaktadır. Araştırmada yer alan sorular, 5'li Likert ölçeğine göre hazırlanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 16.0 for Windows bilgisayar programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analizlerde, T-testi kullanılmıştır.

Çalışmanın ana kütlesi Türkiye'de Büro Yönetimi ve Sekreterlik programlarında öğrenimlerine devam eden öğrencilerdir. Ana kütle temsil edebilecek yeter sayıda öğrenciye sahip olması sebebiyle, Kütahya Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu ve Buldan Meslek Yüksekokulu olarak iki meslek yüksekokulda bulunan Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı programı, örneklem olarak seçilmiştir. Araştırma süreci 2014-2015 eğitim-öğretim bahar dönemini kapsamakta olup, söz konusu sürede anketler, iki ayrı meslek yüksekokulda kayıtlı bulunan Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı programı 1. ve 2. sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın yapıldığı dönem, bahar dönemi sonları olmasından dolayı ana kütle temsil edecek yeter sayıda öğrenciye ulaşamamıştır. Analizler, geri dönüşü sağlanan 242 anket üzerinden yapılmıştır. Araştırmaya katılanların, anket sorularına doğru cevap verdiği varsayılmıştır.

Anket formu ile elde edilen verilerin ne ölçüde güvenilir olup olmadığını belirlemek amacıyla, Alpha güvenilirlik testi uygulanmıştır. Bunun için en düşük kabul edilen oran, 0,60'dır. Bu araştırmada, $\alpha=0,919$ olarak hesaplanmıştır. Bu da ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir.

Bulgular

Ankete toplam 242 öğrenci katılmış olup, katılımcıların demografik sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda hazırlanan tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Özellikleri

Özellikler	Kütahya Sosyal Bilimler MYO	Buldan MYO		
Cinsiyeti	N	%	n	%
Kız	73	59,8	69	57,5
Erkek	49	40,2	51	42,5
Toplam	122	100,0	120	100,0
Sınıfı				
1	67	54,9	62	51,7
2	55	45,1	58	48,3
Toplam	122	100,0	120	100,0
Öğrenimi				
1	69	56,6	66	55,0
2	53	43,4	54	45,0
Toplam	122	100,0	120	100,0
Yaşı				
18-20	68	55,7	41	34,2
21-23	46	37,7	70	58,3
24-26	8	6,6	6	5,0
27-30			3	2,5

Toplam	122	100,0	120	100,0
--------	-----	-------	-----	-------

Büyük yerleşim yerlerinde bulunan okulları tercih edenler, küçük yerleşim yerlerindeki okulları tercih edenlere göre sosyal görünüş kaygısında bir farklılık olup olmadığı incelemek amacıyla, Kütahya Sosyal Bilimler MYO ve Buldan MYO olarak karşılaştırma yapılmış ve T-testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları Tablo.2’de yer almaktadır.

Tablo 2: Öğrenci Sosyal Görünüş Kaygısının Kütahya Sosyal Bilimler MYO ve Buldan MYO Arasındaki Karşılaştırması

		Varyansların Eşitliği için Levene Testi		Ortalamanın Eşitliği için T-Testi			Buldan MYO		Kütahya MYO	
		F	p	t	df	p	n	\bar{X}	n	\bar{X}
1	Dış görünüşümle ilgili kendimi rahat hissedirim.	,220	,639	1,802	240	,072	120	4,19	122	3,94
2	Fotoğrafım çekilirken kendimi gergin hissedirim.	,602	,439	1,482	240	,140	120	2,90	122	2,66
3	İnsanlar doğrudan bana baktıklarında gerilirim.	,017	,896	1,997	236	,047	120	3,13	118	2,79
4	İnsanların görünüşümden dolayı benden hoşlanmayacakları konusunda endişelenirim. ***	8,029	,005	2,949	240	,004	120	2,38	122	1,89
5	Yanlarında olmadığım zamanlarda insanların, görünüşümle ilgili kusurlarımı konuşacaklarından endişelenirim.	3,632	,058	2,051	240	,042	120	2,21	122	1,88
6	Görünüşümden dolayı insanların benimle beraber vakit geçirmek istemeyeceklerinden endişelenirim. ***	14,945	,000	3,382	240	,001	120	1,93	122	1,47
7	İnsanların beni çekici bulmamalarından korkarım. ***	7,770	,006	3,376	240	,001	120	2,03	122	1,58
8	Görünüşümün yaşamımı zorlaştıracağından endişe duyarım. ***	8,887	,003	3,867	237	,000	120	2,02	119	1,53
9	Karşıma çıkan fırsatları görünüşümden dolayı kaybetmekten kaygılanırım. ***	19,651	,000	4,225	239	,000	120	2,18	121	1,61
10	İnsanlarla konuşurken görünüşümden dolayı gerginlik yaşarım.	3,594	,059	2,919	237	,004	120	2,01	119	1,60
11	Diğer insanlar görünüşümle ilgili bir şey söylediklerinde kaygılanırım. ***	10,006	,002	3,183	237	,002	120	2,38	119	1,91
12	Dış görünüşümle ilgili başkalarının beklentilerini karşılayamamaktan endişeleniyorum. ***	10,901	,001	3,550	240	,000	120	2,08	122	1,58
13	İnsanların görünüşümü olumsuz olarak değerlendirecekleri konusunda endişelenirim. ***	8,741	,003	2,746	240	,007	120	2,16	122	1,76
14	Diğer insanların görünüşümdeki bir kusurun farkına vardıklarını düşündüğümde kendimi rahatsız hissedirim.	3,058	,082	,942	238	,347	120	2,37	120	2,21
15	Sevdiğim kişinin görünüşümden dolayı beni terk edeceğinden endişe duyuyorum. ***	21,470	,000	3,975	240	,000	120	2,12	122	1,54

16	İnsanların görünüşümün iyi olmadığını düşünmelerinden endişeleniyorum. ***	8,490	,004	2,534	240	,012	120	1,96	122	1,61
----	--	-------	------	-------	-----	------	-----	------	-----	------

Sig. (2-tailed) p<0,05

*** Farklılığın tespit edildiği sorular

Yukarıdaki tabloya bakıldığında, büyük yerleşim yerlerinde bulunan okulları tercih edenler, küçük yerleşim yerlerindeki okulları tercih edenlere göre sosyal görünüş kaygısı ile ilgili 16 sorudan yukarıdaki tabloda işaretli (***) bulunan sorular için bir farklılık olduğu görülmektedir. Yine aynı tabloda ortalamalara bakıldığında, farklılığın olduğu sorulara cevap verenlerin ortalamaları açısından değerlendirildiğinde, Kütahya Sosyal Bilimler MYO öğrencilerinin Buldan MYO öğrencilerine göre daha az sosyal görünüş kaygısı taşıdıkları düşünülmektedir. Diğer demografik sorular bazında da farklılık incelenmiş, cinsiyetlere, sınıflara ve yaşa göre bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Sonuç

Yakın zamanda iş hayatına katılacak olan büro yönetimi ve yönetici asistanlığı öğrencilerinin, sağlıklı iletişim kurmak ve iletişimde buldukları birey ya da bireyleri etkilemek için görünüşlerinin önemi büyüktür. Bu öğrencilerin görünüşleriyle ilgili kaygılarını aşmaları için aslında büro yönetimi ve yönetici asistanlığının uygun bir bölüm olduğu söylenebilir. Bu programın ders içeriklerine bakıldığında sosyal ağırlıklı, iletişime yönelik derslerin fazlası olduğu ve devam eden öğrencilerin de iletişime açık, sosyal görünüş kaygısı içermeyen, kişiliğini ve yeteneğini ortaya koyabilen kısacası kendini ifade eden bireyler olması beklenir. Ancak bu araştırmada, Kütahya Sosyal Bilimler MYO ile Buldan MYO büro yönetimi ve yönetici asistanlığı öğrencileri bedensel algıları açısından aralarında fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla karşılaştırılmıştır. İl bazında yer alan Kütahya Sosyal Bilimler MYO öğrencilerinin ilçede yer alan Buldan MYO öğrencilerine göre daha az sosyal görünüş kaygısı taşıdıkları sonucuna ulaşılmıştır. Diğer demografik sorular bazında da farklılık incelenmiş, cinsiyetlere, sınıflara ve yaşa göre bir farklılık olmadığı görülmüştür.

İlçede bulunan Pamukkale Üniversitesi Buldan MYO ulaşım açısından merkezden uzakta yer almaktadır. İlçe şartları ve okul şartları değerlendirildiğinde öğrencilerin sosyal açıdan (düzenli ve yeterli bir kütüphaneye sahip değil, spor vb. aktiviteler için herhangi bir kaynak veya yerin bulunmaması, okul içinde öğrencilerin kendilerini geliştirecekleri ve ifade edecekleri çok fazla etkinliğin bulunmaması gibi nedenler) kendilerini geliştirecekleri çok fazla etkinlik yoktur. Dersler içinde öğrencilerin kendilerine olan özgüvenlerinin artması ve kendilerine ifade edebilmeleri için verilen sunum ödevlerinde de öğrencilerin anlatım yapmakta çekimser davrandıkları, “anlatmak yerine ödevi versek olmaz mı?” gibi ifadeleri görünüş ve kişisel kaygı yaşadıklarını göstermektedir. Ancak birinci sınıfta bu kaygılar fazla iken ikinci ve son sınıfa geldiklerinde özgüvenlerinin biraz daha arttığı gözlenmektedir. Yine yönetici asistanlığı gibi derslerde görünüş ve iletişim kaygılarını yenmeleri amacıyla farklı etkinlikler gerçekleştirmeleri istenmektedir. Bu etkinlikler kapsamında da öğrenciler görünüş kaygılarının önüne geçmekte, iletişime açık daha etkin kişilik yapısı göstermektedirler.

İlde yer alan Kütahya Sosyal Bilimler MYO öğrencileri Buldan MYO öğrencilerine göre daha fazla sosyal imkânlarla sahiptir. Kütahya ili, her ne kadar küçük bir il olsa da, öğrenciye zamanını iyi bir şekilde değerlendirebileceği imkânlar sunmaktadır. Üniversite öğrenci toplulukları tarafından yapılan etkinlikler, ilde bulunan sosyal etkinlikler, çevrenin ve üniversitenin sunduğu diğer imkânlar, öğrencinin hareketli olmasına, çok fazla iletişim içinde

bulunmasına sebep olmaktadır. Kütahya Sosyal Bilimler MYO Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı programı öğrencileri ile yapılan derslerde bazı öğrenciler sorulan sorulara cevap verme ve ödevi sınıf ortamında anlatma konusunda çekingen hareket etmektedirler. Ancak öğrencilerin çoğunluğu ise, derslerde sadece öğretim elemanının aktif olduğu, konu anlatımlı, soru-cevap şeklinde ders işleyişini tercih etmemekte, araştırma, insanlarla iletişimde bulunma, uygulama yoluyla öğrenmeyi tercih etmektedirler. Bu durumda sadece Kütahya ilinde değil, memleketlerinde ve çevre illerde de araştırmalarını yapmaktadırlar. Çeşitli toplantılar düzenlemek, kamu ve özel sektörden yetkililerle görüşmek ve onlarla sürekli iletişimde bulunmak, geziler yapmak, eğlenceler düzenlemek, öğrenciler için hem öğretici hem sosyal etkileşim için önemlidir.

Kütahya, İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Konya gibi büyük şehirlere yaklaşık aynı mesafe uzaklıkta, orta bir noktada bulunmaktadır. Bu nedenle büyük şehirlerde sosyal bir kaygı yaşamayan gençler, Kütahya ilinde çoğunlukta yer almaktadır. Sosyal görünüş kaygısı yüksek olan gençler ise, daha az iletişimde bulunacağı, sosyal ortamların fazla olmadığı, sadece derslerde aktif olmadan başarılı olup mezun olmayı düşündüğü için daha küçük yerleşim yerlerini tercih ettikleri düşünülmektedir.

Öğrenci, henüz üniversiteye gelmeden sosyal görünüş kaygısı içerisinde gelmesinden dolayı, öğrenimde bulunduğu yerin, bu kaygıyı azaltması açısından önemli bir yeri olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle öğrenim yerinde her ne kadar öğrencinin sosyalleşeceği bir ortam olmasa da okul tarafından bu ortamların oluşturulması, derslerde uygulamaya ve öğrencinin aktif olmasına ağırlık verilmesi, bir çözüm olarak düşünülmektedir. Araştırmaya katılan öğrenci sayısının daha fazla olduğu araştırmalar yapılarak, sonuç tekrar karşılaştırılabilir. Aynı zamanda farklı öğrenim yerlerinde de araştırma tekrarlanabilir.

Kaynakça

- Amorose Anthony, J. and Hollembeak, J. (2005). Examining the Moderating Effect of Appearance Impression Motivation on the Relationship Between Perceived Physical Appearance and Social Physique Anxiety. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, Vol. 76, No. 4, pp. 507–513.
- Anbar, H. (2013). *Lise öğrencilerinde vücut algısı değişkeninin çeşitli değişkenlerle ilişkisinin incelenmesi ve vücut algısı ölçeğinin geçerlik güvenirlik çalışması*. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Psikoloji Bölümü Lisans Tezi. Ankara.
- Babacan Gümüş, A. ve Çam, O. (2011). Kadınların Serviks Kanseri İçin Erken Tanı Tutumları İle Benlik Saygısı, Beden Algısı Ve Umutsuzluk Düzeyleri Arasındaki İlişkiler. *Nobel Medicus Dergisi*, Cilt 7, s. 9, sayfa 46-52.
- Doğan, T. (2010). Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği'nin (SGKÖ) Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39, s.151-159.
- Doğan, T. (2011). An Investigation of the Psychometric Properties of the Social Appearance Anxiety Scale in an Adolescent Sample. *Elementary Education Online*, 10(1), pp.12-19.
- Eren Gümüş, A. (2000). Üniversite Öğrencilerinin Yalnızlık ve Beden İmgelerinden Doyum Düzeylerinin Sosyal Kaygı Düzeyleri ile İlişkisinin İncelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 33 (1-2), s.99-108.
- Keklik, B. (2012). Öğretim Üyelerinin Dış Görünüşlerinin Öğrenciler Tarafından Algılanma Biçiminin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, C:4, S:3, s. 129-141.
- Kundakçı, A. H. (2005). *Üniversite öğrencilerinin yeme tutumları, benlik algısı, vücut algısı ve stres belirtileri açısından karşılaştırılması*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji (Sosyal Psikoloji) Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Mülazımoğlu Ballı, Ö., Erturan İlker, G. ve Arslan, Y. (2014). Achievement Goals in Turkish High School PE Setting: The Predicting Role of Social Physique Anxiety. *International Journal of Educational Research*, 67, p.30-39.
- Öksüz, Y. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Özerklik Düzeyleri İle Vücut Algıları Arasındaki İlişkisi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:28, s.69-77.
- Sabiston, C. M., Pila, E., Pinsonnault-Bilodeau, G. and, Cox, A. E. (2014). Social Physique Anxiety Experiences in Physical Activity: a Comprehensive Synthesis of Research Studies Focused on Measurement, Theory, and Predictors and Outcomes. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 7:1, pp.158-183.
- Tezcan, B. (2009). *Obez bireylerde benlik saygısı, beden algısı ve travmatik geçmiş yaşantılar*. Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sini Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Uzmanlık Tezi, İstanbul.

Tok, S., Tatar, A. ve Moralp, S. L. (2010). Relationship Between Dimensions of The Five Factor Personality Model, Body Image Satisfaction and Social Physique Anxiety in College Students. *Studia Psychologica*, 52, pp.59-67.

Yörükođlu A. (1985). *Gençlik Çağı*, Tisa Matbaası, Ankara.